

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/124/2014
Identifikačné číslo spisu:	3013200899
Dátum vydania rozhodnutia:	03.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3013200899.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. v právnej veci navrhovateľa: S. K. S., bytom O. XX, K. S. J. I., XXX XX, okr. K., zastúpeného advokátom Mgr. Ľubošom Jurčom, Pribinova 25, Bratislava, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 22. mája 2014 č. k. 12Sd 294/2013-66, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 22. mája 2014 č. k. 12Sd 294/2013-66 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 14. augusta 2013 z r u š u j e a v e c v r a c i a odporkyni na ďalšie konanie.

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania titulom trov právneho zastúpenia vo výške 139,82 € do rúk právneho zástupcu Mgr. Ľuboša Jurča do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 14. augusta 2013 (ďalej len „rozhodnutie odporkyne“), ktorým podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok. Súčasne odporkyni nepriznal právo na náhradu trov konania.

Preskúmané rozhodnutie odporkyňa odôvodnila tým, že navrhovateľovi bol podľa potvrdenia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže, útvaru sociálneho zabezpečenia z 10. júla 2013 (ďalej len „potvrdenie GR ZVJS“) na základe rozhodnutia útvaru sociálneho zabezpečenia GR ZVJS č. 13748/33-06 z 10. augusta 2006 od 1. augusta 2006 priznaný výsluhový dôchodok podľa § 38 a § 128 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z. z.“). Poukázala na ust. § 128 zákona č. 328/2002 Z. z. a vzhľadom na to, že suma starobného dôchodku vypočítaného podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. a prídavku k starobnému dôchodku bola vyššia ako suma výsluhového dôchodku,

navrhovateľovi bol priznaný výsluhový dôchodok v sume určenej podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení. Podľa odporkyne podmienky nároku na dôchodok s prihliadnutím na znížený dôchodkový vek podľa § 132 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. posúdil a sumu dôchodku aj so zohľadnením dôb zamestnania získaných vo všeobecnom systéme už určil útvar sociálneho zabezpečenia GR ZVJS.

Odporkyňa zároveň poukázala na to, že na nárok na výsluhový dôchodok, priznaný v sume starobného dôchodku bola navrhovateľovi zohľadnená všetka preukázaná doba. Na určenie sumy starobného dôchodku bola zhodnotená doba štúdia od 1. septembra 1963 do 31. augusta 1971 v III. pracovnej kategórii, doba výkonu základnej vojenskej služby od 3. septembra 1973 do 2. septembra 1974 v I. kategórii funkcií, doba civilného zamestnania od 1. septembra 1971 do 2. septembra 1973 a od 3. septembra 1974 do 2. septembra 1975 v III. pracovnej kategórii, doba civilného zamestnania u zamestnávateľa ONV - odbor školstva, Považská Bystrica od 30. novembra 1972 do 31. júla 1983 v III. pracovnej kategórii, doba príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže od 1. augusta 1983 do 31. decembra 1999 v I. kategórii funkcií a doba príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže od 1. januára 2000 do 31. júla 2006 v III. pracovnej kategórii. Nárok na ten istý druh dôchodku za tie isté doby zamestnania navrhovateľovi neprináleží, preto jeho žiadosť zo dňa 22. júla 2013 bola správne napadnutým rozhodnutím zamietnutá.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že navrhovateľovi bol rozhodnutím Generálneho riaditeľstva ZVJS zo dňa 10. augusta 2006 (ako je to preukázané aj potvrdením Generálneho riaditeľstva ZVJS SR z 10.7.2013) priznaný výsluhový dôchodok v sume určenej podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení. Navrhovateľovi bol priznaný starobný dôchodok, pretože jeho suma bola vyššia ako suma vypočítaného výsluhového dôchodku, tento naďalej poberá a je mu vyplácaný Generálnym riaditeľstvom ZVJS. Pokiaľ však navrhovateľ namieta nezhodnotenie všeobecnej doby zamestnania, má možnosť požiadať Útvar sociálneho zabezpečenia Generálneho riaditeľstva ZVJS o zvýšenie už priznaného dôchodku (§ 67 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu včas podaným odvolaním, ktorým namietal, že je poberateľom výsluhového dôchodku na základe rozhodnutia Útvaru sociálneho zabezpečenia GR ZVJS, ktorý mu bol určený ako výhodnejší v pomere ku starobnému dôchodku, pričom mu nebol priznaný starobný dôchodok, iba výška výsluhového dôchodku bola odvodená od výšky starobného dôchodku s prídavkom podľa platných predpisov.

Pripomenul, že sa narodil XX.XX.XXXX a dôchodkový vek dovŕšil XX.XX.XXXX. Jeho služobný pomer podľa rozhodnutia GR ZVJS trval 24 rokov do 31.7.2006 a predmetným rozhodnutím mu neboli zhodnotené doby štúdia /1.9.1963 - 30.6.1966 - SVŠ Piešťany, 1.10.1966 - 30.6.1971 - VŠ/ a civilného zamestnania 1.9.1971 - 30.7.1983 ONV - odbor školstva P. Bystrica /v dobe od 2.9.1973 - 3.9.1974 - ZVS základná vojenská služba a tiež mu nebola započítaná doba v prípade dvoch vojenských cvičení - spolu 56 dní.

S poukazom na tieto skutočnosti trval na tom, že spĺňa kritérium doby dôchodkového poistenia 15 rokov a dovŕšenia dôchodkového veku a v zmysle vyššie uvedených skutočností má nárok na priznanie starobného dôchodku.

Žiadal preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona

č. 757/2004 Z. z.) došiel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 3. mája 2016 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

V konaní nebolo sporné, že v zmysle rozhodnutia GR ZVJS z 10.8.2006 navrhovateľ ako príslušník Zboru väzenskej a justičnej stráže („policajt“) skončil služobný pomer príslušníka ZVJS dňom 31. júla 2006, jeho služobný pomer trval 24 rokov a pre účely ustálenia výšky pre porovnanie vypočítaného starobného dôchodku mu bola zohľadnená doba služby (zamestnania) od 18 rokov veku t. j. 40 rokov z toho 17 rokov v I. kategórii funkcií, 0 rokov v II. kategórii funkcií a 23 rokov v III. pracovnej kategórii. Podľa obsahu dodatočného potvrdenia GR ZVJS z 10.7.2013 bola takto navrhovateľovi zhodnotená doba základnej vojenskej služby od 3.9.1973 do 2.9.1974 /v I. kategórii funkcií/ a doba služobného pomeru od 1.8.1983 do 31.7.2006/ od 1.8.1983 do 31.12.1999 v I. kategórii funkcií a od 1.1.2000 do 31.7.2006 v II. kategórii funkcií/ v počte 24 rokov a 6 dní.

Podľa § 65 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 132 ods. 1 písm. a) v spojení s § 129 zákona č. 100/1988 Zb. vojak z povolania má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 55 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií.

V zmysle § 14 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. ako zamestnanie zaradené do I. (II.) pracovnej kategórie sa za dobu pred 1. januárom 2000 hodnotí služba vojakov z povolania (§ 129), t. j. aj príslušníkov zborov nápravnej výchovy (neskôr Zboru väzenskej a justičnej stráže), zaradená do I. (II.) kategórie funkcií, ak nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti tohto zákona. (Služba zaradená do I. kategórie funkcií sa v týchto prípadoch hodnotí ako zamestnanie I. pracovnej kategórie uvedené v § 14 ods. 2 písm. b) až h).

Navrhovateľovi nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb., keďže vek 55 rokov nedovršíl pred dňom 1. júla 2002, počnúc ktorým sa ustanovenie § 132 tohto zákona na sociálne zabezpečenie policajtov a vojakov nepoužije.

Podľa § 175 zákona č. 100/1988 Zb. i § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie alebo služby I. a II. kategórie funkcií sa priznávajú do 31. decembra 2023.

Podľa § 65 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie a náhradná doba získané pred 1. januárom 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31. decembra 2003, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

Nebolo sporné, že navrhovateľovi bol priznaný výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z. z., ktorého výška sa len odvodila od výšky porovnateľného starobného dôchodku /ktorý mu však nebol

priznaný/ v zmysle § 128 zákona. Z ustanovenia § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. však súčasne vyplýva, že za obdobie dôchodkového poistenia na účely nároku na dôchodok zo všeobecného systému sociálneho poistenia sa nepovažujú len doby služby policajta.

Zo žiadneho ustanovenia zákona o sociálnom poistení nevyplyva, že by sa poistencovi, ktorému bol priznaný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu, nemali pre nárok na starobný dôchodok hodnotiť ostatné doby dôchodkového poistenia (doby tzv. civilného zamestnania).

Navrhovateľ namietal, že obdobie štúdia od 1.9.1963 do 30.6.1966 po skončení povinnej školskej dochádzky ako aj doba dvoch vojenských cvičení od 28.6.1977 do 1.8.1997 /35 dní/ a od 4.2.1982 do 24.2.1982 /21 dní/ nebolo pri výpočte porovnateľnej výšky starobného dôchodku zohľadnené a v konaní toto tvrdenie preukazoval kópiami maturitného vysvedčenia a vojenskej knižky.

Zo samotného rozhodnutia GR ZVJS z 10.7.2013 však nevyplyva aké konkrétne doby boli pri výpočte započítané a teda neobstojí argumentácia odporkyne (s ktorou sa stotožnil aj súd prvého stupňa), že boli zohľadnené všetky doby zamestnania.

Z rozhodnutia GR ZVJS nevyplyva, že by navrhovateľovi boli na posúdenie nároku na výsluhový dôchodok zhodnotené aj tieto uvedené doby, ale vyplýva z neho len to, že výsledná suma výsluhového dôchodku nesmie byť nižšia ako suma starobného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku a nevyplyva to ani z neskoršieho potvrdenia GR ZVJS z 10.7.2013.

Je nesporné, že navrhovateľovi bol od 1. augusta 2006 priznaný výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z. z., keďže splnil podmienku trvania služobného pomeru najmenej 15 rokov (§ 38 ods. 1 uvedeného zákona).

Spôsob výpočtu sumy výsluhového dôchodku policajta upravuje ust. § 39 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z.

V zmysle § 128 zákona č. 328/2002 Z. z. suma výsluhového dôchodku policajta, na ktorý vznikne nárok v období po účinnosti tohto zákona do 31. decembra 2010, nesmie byť nižšia ako suma starobného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku, na ktorý by vznikol nárok v tomto období podľa predpisov pred účinnosťou tohto zákona v sume určenej podľa predpisov pred účinnosťou tohto zákona.

Rozhodnutie o priznaní výsluhového dôchodku konštatuje, že vzhľadom na to, že vypočítaná výška výsluhového dôchodku bola nižšia ako úhrn sumy starobného dôchodku a sumy prídavku k starobnému dôchodku, v súlade s § 128 zákona č. 328/2002 Z. z. navrhovateľovi bol priznaný výsluhový dôchodok v sume uvedeného úhrnu starobného dôchodku a prídavku k dôchodku.

Z ustanovení § 38 a § 128 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. vyplýva, že nemožno stotožňovať dobu pre vznik nároku na výsluhový dôchodok (trvanie služobného pomeru v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok) a spôsob určenia sumy výsluhového dôchodku.

Z uvedeného je zrejmé, že navrhovateľovi rozhodnutím GR ZVJS nebol priznaný starobný dôchodok. Bol mu priznaný výsluhový dôchodok; iba výška výsluhového dôchodku bola odvodená od výšky starobného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku podľa skorších predpisov.

Ak teda odporkyňa pre zamietavé posúdenie nároku navrhovateľa na starobný dôchodok argumentovala tvrdením, že nárok na ten istý druh dôchodku za tie isté doby zamestnania poistencovi vzniknúť nemôže nezodpovedá v predmetnej veci takéto tvrdenie skutočnosti, keďže navrhovateľovi starobný dôchodok priznaný nebol a rovnako tiež sa nepreukázalo, že v konaní o výsluhovom dôchodku navrhovateľa boli zohľadnené i doby, na ktoré poukazoval v opravnom prostriedku resp. v odvolaní.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že neboli podmienky na potvrdenie napadnutého rozhodnutia odporkyne súdom prvého stupňa, preto jeho rozsudok zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil

a vec jej vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 veta prvá v spojení s § 250j ods. 2 písm. a) a b) O.s.p.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 139,82 € za 2 úkony právnej služby určenej podľa Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov vo výške 1/13 výpočtového základu za 1 úkon právnej služby (súd s poukazom na ust. § 11 ods. 4 veta druhá neprihliadol na právny zástupcom uplatnenú 1/6 výpočtového základu za úkon právnej služby) a to za

1. príprava a prevzatie zastúpenia - 61,87 €
2. písomné podanie na súd - 61,87 €
3. 2x režijný paušál (á 8,04 €) celkom 16,08 €.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.